

**Coördinatie Commissie
voor
Europese Integratie- en Associatieproblemen
nr. 6 d.d. 9 februari 2021**

Redacteur(en):
DIE

Den Haag, 10 februari 2021

5.1.2e

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

Inhoudsopgave**Pagina**

buiten verzoek

2	Videoconferentie Eurogroep d.d. 15 februari 2021	4
2.1	Gedachtewisseling over de macro-economische ontwikkelingen en de vooruitzichten voor het beleid	4
2.2	Internationale rol van de euro	4
2.3	Solvabiliteit van het bedrijfsleven – de stand van zaken	5
2.4	Diversen – Ontwerpbegroting 2021 van Litouwen en beleidsprioriteiten Estland	6
3	Videoconferentie ECOFIN d.d. 16 februari 2021	7
3.1	Stand van zaken financiële diensten dossier	7
3.2	Economisch herstel in de Europese Unie	7
3.3	Decharge van de Europese jaarbegroting 2019	7
3.4	Begrotingsrichtsnoeren 2022	8
3.5	Internationale zaken – <i>EU Global Recovery Initiative</i>	9
3.6	Internationale Zaken – Voorbereiding G20-vergadering van Ministers van Financiën en Centrale Bankpresidenten op 26 februari 2021	10
3.7	(Mogelijk) Herziening van de Europese fiscale Lijst van niet-coöperatieve jurisdicties	10
4	Videoconferentie EU-Onderwijsministers d.d. 19 februari 2021	12
4.1	Beleidsdebat over kansengelijkheid en inclusie	12
4.1.1	Informatiepunten	12
4.1.2	Covid-19 en onderwijs	13

buiten verzoek

7	Kabinetsappreciatie Commissiemededeling Eén verenigd front tegen COVID-19	16
----------	--	----

3 - 3

buiten verzoek

2 Videoconferentie Eurogroep d.d. 15 februari 2021

2.1 Gedachtewisseling over de macro-economische ontwikkelingen en de vooruitzichten voor het beleid

De Eurogroep zal van gedachten wisselen over de economische situatie naar aanleiding van de publicatie van de winterraming die op 11 februari a.s. wordt verwacht. In de Eurogroep en Ecofinraad is sinds het uitbreken van de COVID-19-crisis reeds meermaals gesproken over de economische gevolgen van de COVID-19-crisis en de impact hiervan op lidstaten.

In reactie op de COVID-19-crisis zijn op Europees niveau maatregelen genomen om eraan bij te dragen dat alle lidstaten, ook met hoge publieke schulden, in staat zijn om hun gezondheidszorg en economie te ondersteunen en om het herstel na de crisis te bespoedigen. Zo is onder andere besloten tot het instellen van het *pandemic crisis support instrument* van het ESM¹, het SURE-instrument van de EU (*European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency*)², een pan-Europees garantiefonds bij de Europese Investeringsbank (EIB)³ en een tijdelijk herstelinstrument *NextGenerationEU* (NGEU), inclusief de *Recovery and Resilience Facility* (RRF)⁴. Deze instrumenten zullen de komende maanden en jaren nog voor steun aan het opvangen van de gevolgen van de crisis en het bevorderen van het herstel zorgen.

Naast de inzet van deze Europese instrumenten blijft het van belang dat lidstaten op dit moment hun economieën voldoende ondersteunen om de gevolgen van de crisis te mitigeren en economische groei en werkgelegenheid te ondersteunen. Om lidstaten hiervoor de ruimte te geven wordt sinds het voorjaar de algemene ontsnappingsclausule van het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) toegepast. Om schulden terug te brengen en de houdbaarheid van overheidsfinanciën te waarborgen zal een terugkeer naar begrotingsdiscipline na de crisis noodzakelijk zijn. Mede daarom is een tijdige gebruikelijke toepassing van de Europese begrotingsregels wenselijk. In het voorjaar van 2021 zal worden geëvalueerd of de geopende algemene ontsnappingsclausule van het SGP nog steeds gerechtvaardigd is.

Daarnaast blijft het volgens Nederland van belang dat lidstaten aandacht besteden aan het versterken van hun economie om duurzame economische groei en weerbaarheid te vergroten. Bovenal is het cruciaal dat lidstaten structurele hervormingen implementeren die bijdragen aan economische groei en de veerkracht van de economie. De RRF, die vereist dat lidstaten plannen opstellen voor zowel structurele hervormingen als investeringen, kan hiervoor een stimulans bieden.

2.2 Internationale rol van de euro

De Eurogroep zal spreken over maatregelen die ertoe kunnen bijdragen dat de internationale rol van de euro groter wordt. In dit kader is recentelijk ook een mededeling gepubliceerd door de Europese Commissie, waar de internationale rol van de euro een onderdeel van is.⁵ De Tweede Kamer ontvangt een separaat BNC-fiche over deze mededeling.

Vergroting van de internationale rol van de euro is al langere tijd een doelstelling van de Europese Unie, vanuit het oogpunt dat dit voordelen oplevert in termen van grotere monetaire autonomie, lagere transactie-, risicomangement- en financieringskosten en een

¹ <https://www.esm.europa.eu/content/europe-response-corona-crisis>.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/22/kamerbrief-inzake-covid-19-crisismaatregel-sure>.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/12/kamerbrief-oprichting-pan-europees-garantiefonds-egf-europese-investeringsbank-eib>.

⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_en.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2021:32:FIN>.

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

lagere gevoeligheid voor buitenlandse wisselkoersschokken. Zo heeft de Commissie in december 2018 een mededeling gepubliceerd over de internationale rol van de euro, met daarbij aanbevelingen over de rol van de euro op het gebied van energie.⁶ Recent heeft de Commissie als onderdeel van de mededeling over het bevorderen van een open, sterk en veerkrachtig Europees economisch en financieel systeem wederom aandacht gegeven aan de internationale rol van de euro.⁷ De meeste voorgestelde acties in deze mededeling werden al aangekondigd in andere publicaties van de Commissie, en moeten nog verder worden uitgewerkt.

Zoals begin 2019 is opgenomen in het BNC-fiche over de internationale rol van de euro is het kabinet van mening dat dit het beste kan worden gerealiseerd via langdurig gezond economisch en begrotingsbeleid in de individuele lidstaten. Hierdoor nemen de risico's van het aanhouden van (blootstellingen in) euro's af en wordt de euro derhalve aantrekkelijker. In aanvulling daarop kunnen maatregelen die de institutionele fundamenteën van de euro versterken en zo de geloofwaardigheid en duurzaamheid van de munt bestendigen, bijdragen aan het vergroten van de internationale rol van de euro. Ook kunnen flankerende maatregelen bijdragen aan het vergroten van de internationale rol van de euro. Daarbij kan gedacht worden aan het bevorderen van het gebruik van de euro in internationale grondstoffenmarkten en financiële markten en het verder versterken van de kapitaalmarktunie en de bankenunie. Nederland kan deze acties steunen.

2.3 Solvabiliteit van het bedrijfsleven – de stand van zaken

De Eurogroep zal spreken over de impact van de COVID-19-crisis en de genomen steunmaatregelen van overheden op de solvabiliteit van het bedrijfsleven. De Europese Commissie zal een overzicht geven van de stand van zaken op het gebied van solvabiliteit van (niet-financiële) bedrijven. Hieruit blijkt onder meer dat de impact van deze crisis verschilt tussen sectoren en dat bedrijven die financieel kwetsbaar waren voor de start van de crisis grotere kans hebben om in solvabiliteitsproblemen te komen. Vooralsnog heeft de crisis niet geleid tot olopemde faillissementen en een toename van oninbare leningen van banken. Dit komt mede door steunmaatregelen van overheden.

Het kabinet onderstreept het belang om vooral bedrijven die sterk door contactbeperkende maatregelen worden getroffen te ondersteunen, zodat levensvatbare bedrijven ook na de crisis hun activiteiten kunnen voortzetten. Daartoe heeft het kabinet diverse tijdelijke instrumenten opgezet, zoals de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL). De regelingen ademen zogezegd mee, als de economie aantrekt of de beperkende maatregelen worden afgebouwd, dan zal het omzetverlies van bedrijven minder worden, en de steun dan navenant ook.

Als deze steunmaatregelen afgebouwd worden, kan het aantal faillissementen wel gaan stijgen. Het kabinet wil een overmatige stijging van faillissementen voorkomen door een geleidelijke afbouw van belastingschulden die bedrijven gedurende de uitstelperiode hebben opgebouwd. Bedrijven krijgen daarbij drie jaar om dit terug te betalen. Ook spant het kabinet zich in om als onderdeel van de time-out arrangement (TOA) samen met andere schuldeisers, intermediairs en schuldhulpverleners richtlijnen voor een soepelere en efficiëntere behandeling van saneringsverzoeken van ondernemers te ontwikkelen. De nieuwe Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA) maakt het eenvoudiger voor bedrijven om met hun kredietverstrekkers tot een akkoord te komen. In EU-verband verwelkomt het kabinet het versterken van insolventieraamwerken, hiervoor kan de benchmarking exercitie van de Europese Banken Autoriteit (EBA) goede aanknopingspunten bieden. Daarnaast houdt het kabinet een vinger aan de pols bij banken voor wat betreft de kredietverstrekking. Goed

⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/towards-stronger-international-role-euro-commission-contribution-european-council-13-14-december-2018_en.

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2021:32:FIN>.

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

gekapitaliseerde banken zijn hiervoor essentieel. Het kabinet is daarom voorstander van een Europese stresstest voor banken, die verder kijkt dan de huidige situatie met brede schuldmoratoria in diverse landen. Dergelijke stresstests en een voortvarende schulderstructurering verhelderen de kapitaalpositie van banken, wat ruimte creëert voor nieuwe investeringen in groeisectoren.

2.4 Diversen – Ontwerpbegroting 2021 van Litouwen en beleidsprioriteiten Estland

De Eurogroep heeft op 30 november jl. gesproken over de ontwerpbegrotingen die de eurolanden medio oktober hebben ingediend bij de Europese Commissie en de opinies van de Europese Commissie over deze ontwerpbegrotingen. Vanwege de verkiezingen op 15 oktober jl. heeft Litouwen op 18 november jl. een beleidsarme ontwerpbegroting ingeleverd bij de Europese Commissie. Op 11 december startte de nieuwe regering en op 21 december is een nieuwe ontwerpbegroting voor 2021 ingediend.

De beoordeling van de ontwerpbegrotingen heeft dit jaar als gevolg van de COVID-19-crisis een ander karakter dan in voorgaande jaren. De beoordeling is gebaseerd op de land specifieke aanbevelingen t.a.v. het begrotingsbeleid (vastgesteld in juli), die dit jaar alleen kwalitatief van aard waren en geen numerieke doelstellingen bevatten (in lijn met de activatie van de algemene ontsnappingsclausule). Om deze reden heeft er alleen een kwalitatieve beoordeling van de ontwerpbegroting van Litouwen plaatsgevonden.

De Commissie stelt dat de ontwerpbegroting voldoet aan de land specifieke aanbevelingen, in de zin dat er begrotingsmaatregelen zijn genomen om de schokken van de crisis op te vangen. De Commissie waarschuwt echter dat sommige stimulerende maatregelen in Litouwen niet tijdelijk zijn of niet structureel worden gedekt door compenserende maatregelen.

De Commissie concludeert verder dat gezien de grote onzekerheid veroorzaakt door de crisis en de uitzonderlijke macro-economische en budgettaire impact hiervan, een besluit over het openen van *buitensporigtekortprocedures* niet gerechtvaardigd is. Volgens de Commissie zal het begrotingsbeleid ook in 2021 het economisch herstel moeten blijven stimuleren.

Nederland onderschrijft de uitzonderlijke situatie vanwege de huidige crisis en erkent de noodzaak voor de genomen maatregelen in reactie hierop. Nederland is het eens met de conclusie van de Commissie dat het begrotingsbeleid in 2021 het economisch herstel moet blijven stimuleren maar dat stimulerende maatregelen wel tijdelijk moeten zijn. Nederland deelt de mening van de Commissie dat de schuldhoudbaarheid op de middellange termijn in acht moet worden genomen.

Daarnaast zal onder dit agenda item de nieuwe minister van Financiën van Estland, Keit Pentus-Rosimannus, de beleidsprioriteiten van de nieuwe regering in Estland presenteren. Dit gebeurt standaard in de Eurogroep bij het aantreden van nieuwe regeringen.

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

3 Videoconferentie ECOFIN d.d. 16 februari 2021

3.1 Stand van zaken financiële diensten dossier

Het voorzitterschap van de Raad voorziet de Ecofinraad op reguliere basis van informatie over de lopende wetgevingsvoorstellen op het terrein van financiële diensten. Nederland zal de updates van het voorzitterschap van de Raad ten aanzien van financiële diensten dossiers aanhoren.

3.2 Economisch herstel in de Europese Unie

In de Ecofinraad zullen lidstaten spreken over de economische situatie in de Europese Unie als gevolg van de COVID-19-pandemie. Sinds het uitbreken van de COVID-19-crisis is hier meermaals over gesproken. Tijdens de gedachtewisseling over de economische situatie zullen lidstaten naar verwachting ook aangeven wat de status is van de implementatie van de hersteinstrumenten. Specifiek zal er door lidstaten worden ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de *Recovery and Resilience Facility* (RRF).⁸ De meeste lidstaten zijn momenteel in gesprek met de Europese Commissie over de inhoud van hun herstelplannen.

Het kabinet acht het van belang dat landen hun economieën voldoende ondersteunen om potentiële negatieve gevolgen van de COVID-19-crisis te mitigeren. Verder blijft het van belang dat lidstaten inzetten op het versterken van hun economie om duurzame groei en de weerbaarheid te vergroten. De RRF, waarbij lidstaten een plan opstellen met structurele hervormingen en investeringen die de landspecifieke aanbevelingen adresseren, kan daar aan bijdragen.

Verder zal de Europese Commissie een update geven over SURE (*European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency*).⁹ Er is momenteel 90,3 miljard euro toegezegd aan leningen voor 18 lidstaten. Hierover is de Tweede Kamer meest recentelijk geïnformeerd op 3 december jl.¹⁰ In totaal heeft de Unie tot nu toe 53,5 miljard euro geleend op de kapitaalmarkt, om deze middelen voorts uit te kunnen lenen aan de lidstaten. De rest van de leningen zijn gepland in het eerste halfjaar van dit jaar. Ook is het mogelijk dat lidstaten een aanvullende aanvraag indienen voor de 9,7 miljard euro die nog voor SURE beschikbaar is.

Tot slot zullen het Portugese voorzitterschap en de Europese Commissie de lidstaten informeren over de voortgang m.b.t. de financiering van het Europese herstellfonds *Next Generation EU* (NGEU); zowel een stand van zaken over de ratificatie van het Eigenmiddelenbesluit (EMB) als een toelichting op de voorgenomen leenstrategie voor NGEU. In Nederland is het wetsvoorstel ter goedkeuring van het EMB op 22 januari jl. aangeboden aan de Tweede Kamer. Het voorzitterschap en de Commissie zullen het belang van een snelle ratificatie van het Eigenmiddelenbesluit benadrukken, omdat dit een vereiste is om middelen voor NGEU te kunnen mobiliseren.

3.3 Decharge van de Europese jaarbegroting 2019

Op basis van het jaarverslag van de Europese Rekenkamer (ERK) stelt de Raad ieder jaar Raadsaanbevelingen op aan het Europees Parlement, dat decharge verleent aan de Europese Commissie over de uitvoering van de Europese jaarbegroting. De Raad besluit over de vaststelling van de aanbeveling aan het Europees Parlement met gekwalificeerde

⁸ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_en.

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/22/kamerbrief-inzake-covid-19-crisismaatregel-sure>.

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/03/uitvoeringsbesluit-ierland-in-het-kader-van-de-europese-covid-19-crisismaatregel-sure>.

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

meerderheid. Vervolgens beslist het Europees Parlement of zij overgaat tot het verlenen van decharge aan de Europese Commissie. De rechtsbasis is art. 319 VWEU.

De ERK geeft over het jaar 2019 een afkeurende verklaring over de uitgaven van de EU-begroting en berekent voor dit jaar een foutenpercentage van 2,7% voor de uitgaven. Dit is een verslechtering ten opzichte van het voorgaande jaar en ligt boven de materialiteitsgrens van 2%. In 2018 bedroeg het foutenpercentage 2,6% waarop de ERK het oordeel 'verklaring met beperking' heeft gegeven. Het afkeurende oordeel van de ERK over de uitgaven in 2019 is daarmee een strenger oordeel dan in 2018.

Het foutenpercentage van de uitgaven met een hoog risico draagt significant bij aan het algemene foutenpercentage (4,9% bij een materialiteitsgrens van 2%). Het betreft voornamelijk betalingen gebaseerd op vergoedingen voor kosten en projecten die daarvoor niet in aanmerking hadden mogen komen omdat niet is voldaan aan de subsidievoorwaarden ('eligibility'). Hiervoor bestaan doorgaans complexe regels. Dit zijn bijvoorbeeld uitgaven binnen het Cohesiebeleid en het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Binnen de categorie uitgaven met een laag risico is volgens het oordeel van de ERK geen sprake van materiële fouten.

Naast de afkeurende verklaring op de uitgaven geeft de ERK een goedkeurend oordeel over de inkomsten van de Europese begroting en over de betrouwbaarheid van de rekeningen.

Waarschijnlijk is een meerderheid van de lidstaten voorstander van het aannemen van een positief dechargeadvies aan het EP. Het foutenpercentage is echter gestegen in 2019 t.o.v. 2018, en de ERK heeft dit jaar een afkeurend advies gegeven over de uitgaven. Bovendien bevindt het algemene foutenpercentage zich nog steeds boven de materialiteitsgrens van 2%. Nederland is daarom geen voorstander van een positief dechargeadvies en zal daarom tegen de Raadsaanbevelingen stemmen. Daarmee geeft Nederland de boodschap af dat urgente verbetering van belang is. In 2018 heeft Nederland ook, als enige lidstaat, tegengestemd.

3.4 Begrotingsrichtsnoeren 2022

Voordat wordt gestart met de onderhandelingen over de EU-begroting voor het jaar 2022 worden er door de Raad begrotingsrichtsnoeren opgesteld. Deze worden in de Ecofinraad besproken en daarna goedgekeurd middels een schriftelijke procedure. De Raad geeft de Europese Commissie via deze richtsnoeren sturing bij het opstellen van de (concept) begroting voor 2022. De begrotingsrichtsnoeren zijn niet juridisch bindend. De begroting voor het jaar 2022 is de tweede begroting van het Meerjarig Financieel Kader voor de periode 2021-2027.

In de concept richtsnoeren wordt allereerst het belang van een prudente begroting benadrukt, waarbij tegelijkertijd wordt aangegeven dat er voldoende middelen beschikbaar dienen te zijn om de prioriteiten in de EU te ondersteunen. Daarnaast benadrukt de Raad in de richtsnoeren, evenals in voorgaande jaren, het belang van budgettaire discipline in de EU: de plafonds binnen het MFK-raamwerk moeten gerespecteerd worden en er dienen voldoende marges onder de plafonds te resteren om te kunnen reageren op onvoorziene omstandigheden. Verder wordt het belang genoemd van betrouwbare en precieze ramingen om de voorspelbaarheid van de afdrachten van lidstaten aan de EU te vergroten. Tevens roept de Raad alle EU-instituten op om de uitgaven aan personeel op een stabiel niveau te houden.

Het kabinet is voornemens om in te stemmen met laatste bekende versie van de richtsnoeren. Deze geven een gebalanceerd beeld van de prioriteiten van de Raad ten aanzien van het proces en de inhoud voor de begroting voor 2022. De Europese Commissie

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

neemt de richtsnoeren mee in het voorstel voor de begroting van 2022, dat naar verwachting in juni 2021 verschijnt.

3.5 Internationale zaken – *EU Global Recovery Initiative*

Onder dit agendapunt zal een verdere gedachteswisseling plaatsvinden over hoe het *EU Global Recovery Initiative*, dat Commissievoorzitter Von der Leyen in mei 2020 aankondigde, verder gestalte kan krijgen in de context van toenemende uitdagingen om het herstel van de COVID-19-crisis te financieren. In het *EU Global Recovery Initiative* is veel aandacht voor de link tussen de aanpak van schulden, investeringen en de duurzame ontwikkelingsagenda, en de potentiële additionele Europese steun voor de verschillende onderdelen van het initiatief.

Een onderwerp dat in de Ecofinraad naar voren zal komen is de implementatie van het gezamenlijk raamwerk voor schuldherstructurering van lage inkomenslanden van de G20 en de Club van Parijs (het *Common Framework for Debt Treatments*). Daarbij zet Nederland in op een integrale benadering waarbij naast schuldhoudbaarheid ook wordt gekeken naar nieuwe financiering, beleidshervormingen en capaciteitsondersteuning voor het behalen van de *Sustainable Development Goals* (SDG's) en het Klimaatakkoord van Parijs. Daarnaast zal worden gesproken over een nieuwe generieke allocatie van bijzondere trekkingsrechten van het IMF (*Special Drawing Rights*, SDRs). SDRs versterken de internationale reserveposities van centrale banken en creëren daarmee internationale liquiditeit zonder dat de schuldposities van landen toenemen. Tijdens de voorjaarsvergadering van het IMF in 2020¹¹ was er geen consensus over een SDR-allocatie. Een heroverweging van de positie van de VS onder de nieuwe regering Biden zou kunnen leiden tot voldoende steun. Een SDR-allocatie wordt mogelijk tijdens de G20-vergadering van ministers van Financiën en gouverneurs van centrale banken eind februari besproken. Tenslotte zal in de Ecofinraad onder dit agendapunt worden besproken hoe de Wereldbank meer private financiering kan mobiliseren in lage-inkomenslanden met haar instrumentarium. Binnen de Wereldbank Groep richt de *International Development Association* (IDA) zich op lage-inkomenslanden, onder andere met een speciaal loket voor private sector financiering. IDA heeft tijdens de afgelopen Jaarvergadering aangegeven meer middelen nodig te hebben om zowel de gevolgen van COVID-19 het hoofd te bieden als de afgesproken lange termijndoelen te behalen.¹²

Nederland steunt een versterkte rol van de EU in steun aan landen bij de ontwikkeling van houdbare overheidsfinanciën en de aanpak van de schuldenproblematiek, om zo de synergie tussen mondiale initiatieven te vergroten en een Europees model voor herstel en duurzame ontwikkelingsdoelen te promoten. Daarbij is het belangrijk dat deze aansluit bij besluitvorming in G20-verband, de Club van Parijs, het IMF en de Wereldbank. Nederland acht het van belang dat initiatieven ter ondersteuning van deze landen gericht zijn op groen en inclusief herstel uit de crisis in lijn met de SDG's en het Klimaatakkoord van Parijs. Zoals aangegeven in de Kamerbrief "Op-Ed Financial Times – Pleidooi ter ondersteuning van kwetsbare Afrikaanse landen" (d.d. 14 april 2020)¹³ heeft Nederland een breder pleidooi ter ondersteuning van kwetsbare Afrikaanse landen onderschreven waarin ook wordt opgeroepen om SDRs te alloceren. Het initiatief ligt bij het IMF om een eventuele SDR-allocatie voor te stellen aan de leden om daarover te besluiten. Tenslotte is Nederland positief over de oproep van de G20 en de Europese Commissie om te zoeken naar het vergroten van private financiering aan lage-inkomenslanden om meer financiering voor deze landen te generen. Wanneer op termijn tot aanvullende maatregelen wordt besloten die budgettaire gevolgen hebben, zal het parlement daar tijdig over worden geïnformeerd.

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/30/aanbiedingsbrief-verslag-imfc-voorjaarsvergadering-april-2020>.

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/04/kamerbrief-inzake-verslag-wereldbank-jaarvergadering-2020>.

¹³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/14/kamerbrief-inzake-op-ed-financial-times-pleidooi-ter-ondersteuning-van-kwetsbare-afrikaanse-landen>.

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

3.6 **Internationale Zaken – Voorbereiding G20-vergadering van Ministers van Financiën en Centrale Bankpresidenten op 26 februari 2021**

Op 26 februari vindt de eerste G20-vergadering van Ministers van Financiën en Centrale Bankpresidenten onder het Italiaanse voorzitterschap van de G20 plaats. Tijdens het Italiaanse voorzitterschap zal de crisisrespons en de gezamenlijke uitdaging voor een duurzaam economisch herstel na de COVID-19-crisis centraal staan. Italië geeft dit jaar daarnaast extra aandacht aan de onderwerpen inclusiviteit, duurzaamheid en digitalisering. Nederland is door Italië uitgenodigd om als gastland deel te nemen aan de G20. Nederland steunt de prioriteiten van het Italiaanse voorzitterschap.

De EU-inzet voor de G20-vergadering zal worden afgestemd door middel van een 'EU Terms of Reference'. De Ecofinraad zal door het voorzitterschap worden geïnformeerd omtrent het proces. Naar verwachting zal het voorzitterschap voorstellen dat het EFC de inzet zal vaststellen. Nederland zal de informatie aanhoren.

3.7 **(Mogelijk) Herziening van de Europese fiscale Lijst van niet-coöperatieve jurisdicties**

In de Ecofinraad zal een gedachtewisseling plaatsvinden over de conclusies van de Gedragscodegroep over de wijziging van de huidige Europese fiscale lijst van niet-coöperatieve jurisdicties. De Raadsconclusies zullen na de Ecofinraad worden goedgekeurd middels een schriftelijke procedure.

De Gedragscodegroep is oorspronkelijk in het leven geroepen om binnen de EU schadelijke belastingconcurrentie op het gebied van bedrijfsbelastingen tegen te gaan. Sinds 2016 heeft de Gedragscodegroep ook een tweede, externe taak: het beoordelen of landen buiten de EU voldoen aan de Europese minimum fiscale standaard. Landen die daar niet aan voldoen komen te staan op de Europees fiscale lijst van niet-coöperatieve jurisdicties (hierna: de zwarte lijst). De Gedragscodegroep is een politieke afspraak tussen de lidstaten en valt niet binnen het toepassingsbereik van het VWEU. De besluitvorming vindt plaats met unanimiteit.

Tijdens de Ecofinraad van 5 december 2017 is de eerste versie van de zwarte lijst vastgesteld. Daarnaast werd ook een grijze lijst opgesteld van landen die niet voldeden aan de standaard maar op hoog politiek niveau hadden toegezegd om binnen een bepaalde periode alsnog aan de hieronder opgestelde criteria te voldoen:

1. Fiscale transparantie: de jurisdicties voldoen aan de wereldwijde standaard op het gebied van de uitwisseling van fiscale informatie, en
2. Geen schadelijk belastingconcurrentie: de jurisdicties mogen geen schadelijke preferentiële regimes of schadelijke generieke 0% regimes toepassen, en
3. De jurisdicties participeren aan het internationale proces van de OESO om grondslaguitholling en winstverschuiving tegen te gaan.

Sindsdien worden de lijsten op halfjaarlijkse basis aangepast. Het idee is om in de toekomst naar een eenmalige aanpassing per jaar te gaan, nu het aantal wijzigingen gestaag aan het afnemen is. De huidige lijsten zijn in oktober 2020 vastgesteld: 12¹⁴ landen staan er nu op de zwarte lijst en 10¹⁵ landen op de grijze lijst. Beide lijsten zullen worden herzien. Gezien de diplomatieke gevoeligheid kan er nu nog geen informatie gegeven worden over de aanpassingen op de lijst. Nederland kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen van zowel de zwarte als de grijze lijst.

¹⁴ Anguilla, Amerikaanse Maagdeneilanden, Amerikaans Samoa, Barbados, Fiji, Guam, Palau, Panama, Samoa, de Seychellen, Trinidad & Tobago en Vanuatu.

¹⁵ Australië, Botswana, Eswatini, Jordanië, Malediven, Marokko, Namibië, Sint Lucia, Thailand en Turkije.

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

- 4 Videoconferentie EU-Onderwijsministers d.d. 19 februari 2021**
- 4.1 Beleidsdebat over kansengelijkheid en inclusie**

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

De sociale dimensie is een prioriteit van het Portugese voorzitterschap. Kansengelijkheid en inclusie zijn daar een belangrijk onderdeel van. Tijdens de informele videoconferentie van EU-onderwijsministers op 22 januari jl. is al gesproken over kansengelijkheid in relatie tot de Sociale Pijler, als voorbereiding op de Sociale Top van begin mei 2021. Toen stipten lidstaten onder meer het belang van voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang, digitale vaardigheden en leven lang leren aan.

Het beleidsdebat over kansengelijkheid en inclusie van 19 februari 2021 zal hierop voortbouwen, en zal input geven voor Raadsconclusies over dit thema die zijn gepland voor de OJCS-Raad van 17 en 18 mei 2021.

De lidstaten wordt gevraagd om te reflecteren op de belangrijkste mijlpalen uit het verleden die hebben bijgedragen aan kansengelijkheid, wat nodig is op regionaal, nationaal en EU-niveau om kansengelijkheid ook in de toekomst te bevorderen, en de effecten van de COVID-19-crisis op kansengelijkheid, zoals een toenemend voortijdig schoolverlaten en effecten op de emotionele en mentale gezondheid van leerlingen.

Nederland zal een aantal nationale voorbeelden van beleidsmaatregelen van dit kabinet geven, waaronder aandacht voor het tegengaan van segregatie, het verduidelijken dat financiële bijdrages voor extra-curriculaire activiteiten op scholen uitsluitend vrijwillig zijn, en het interdepartementale programma *Tel mee met Taal* gericht op het verhogen van basisvaardigheden.

In het nieuwe samenwerkingskader gebaseerd op een resolutie waarover in deze Raad ook verslag wordt gedaan, zijn kansengelijkheid en inclusie als nadrukkelijke(re), eerste prioriteiten benoemd. Daarnaast zal Nederland aangeven dat om gelijke toegang, inclusie en studiesucces in het onderwijs te bevorderen het van belang is dat we op EU-niveau onderschrijven dat iedereen, ongeacht afkomst, religie, beperking, leeftijd, seksuele oriëntatie of gender identiteit toegang heeft tot hetzelfde kwaliteitsvolle onderwijs in een veilige leeromgeving. Ook zal benadrukt worden dat programma's voor uitgaande mobiliteit, waaronder Erasmus+, beter toegankelijk moeten zijn voor alle studenten van zowel het hoger onderwijs als het middelbaar beroepsonderwijs. Het kabinet heeft bij de onderhandelingen over het Erasmus+ programma 2021-2027 hierop ingezet en in het onderhandelingsresultaat is dit ook nadrukkelijk opgenomen.

Tenslotte zal Nederland wat betreft de COVID-19-crisis aangeven dat onverminderd ingezet wordt op het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en dat er aandacht is voor de gevolgen van de crisis voor wat betreft de emotionele en mentale gesteldheid van kinderen en jongeren. In de vorige videoconferentie heeft Nederland al gewezen op de maatregelen om te bevorderen dat alle kinderen afstandsonderwijs kunnen volgen.

4.1.1 Informatiepunten

Aanname van de resolutie over de Europese Onderwijsruimte

Op het moment van schrijven zijn onderhandelingen tussen lidstaten gaande over een resolutie met betrekking tot de Europese Onderwijsruimte. Op 30 september jl. heeft de Europese Commissie voorstellen gedaan om de Europese Onderwijsruimte (EEA) in 2025 een realiteit te maken. Ook heeft zij inhoudelijke 'dimensies' voorgesteld voor de EU-onderwijsamenwerking na afloop van het ET2020-kader, alsmede voorstellen over de organisatorische inrichting (*governance*), kwantitatieve doelstellingen en het monitoringskader. Op 6 november jl. is een kabinetsreactie als BNC-fiche naar de Kamer gestuurd¹⁶.

Het Portugese voorzitterschap heeft een reactie door de EU Raad van Onderwijsministers in de vorm van een resolutie voorbereid. Deze resolutie zal de basis vormen voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en training voor de komende tien jaar. Naar verwachting zal Coreper voorafgaand aan de videoconferentie van 19 februari instemmen met een schriftelijke procedure ter vaststelling van de resolutie. Tijdens de videoconferentie zullen de lidstaten dan geïnformeerd worden over de uitkomsten hiervan.

¹⁶ Tweede Kamer, 2020/21, 22 112, nr. 2965

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

Nederland heeft onderhandeld mede op basis van de kaders zoals geschetst in het BNC-fiche over de inhoud van de resolutie. Een groot deel van de Nederlandse aandachtspunten is overgenomen. Dit betreft onder andere verwijzingen naar *gendergelijkheid*; *gebalanceerde mobiliteit*; *sociale veiligheid*; aandachtspunt over de voorgestelde *governance* en het verzoek aan de Commissie voor een catalogus van alle bestaande instrumenten en nieuwe maatregelen gericht op realisering van de EEA in 2025. Er is momenteel nog discussie over de voorgestelde monitoring en de daarvoor te hanteren indicatoren en streefdoelen, waarvan het streefdoel aangaande voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang voor Nederland het voornaamste aandachtspunt is.

4.1.2 Covid-19 en onderwijs

Vanaf het begin van de Covid-19 pandemie begin 2020 is onder het Kroatische en Duitse Voorzitterschap een periodieke uitwisseling van informatie tussen Lidstaten op gang gekomen over de effecten van corona op het onderwijs. Dit is behulpzaam gebleken voor nationale besluitvorming. Het Portugese Voorzitterschap heeft recent een onlineplatform heeft gelanceerd ter vervanging van de vragenlijsten die hiervoor eerder werden uitgestuurd. Naar verwachting zal het Voorzitterschap, zoals in eerdere Raden, de grote lijnen van het effect van de Covid-crisis op de onderwijsstelsels in de Lidstaten en actuele trends daarbinnen presenteren.

14 - 15

buiten verzoek

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

7 Kabinetsappreciatie Commissiemededeling Eén verenigd front tegen COVID-19

Op 19 januari 2021 heeft de Europese Commissie een mededeling gepresenteerd die enerzijds ingaat op het succes van de ontwikkeling van een vaccin en de uitrol hiervan en anderzijds ziet dat het aantal besmettingen onvoldoende afneemt (COM(2021) 35 final). De mededeling is bedoeld om in de EU met een gemeenschappelijk optreden de derde golf te lijf te gaan. De Europese Commissie roept hierbij op tot het versnellen van het vaccinatieproces, het opvoeren van testen en sequencing om verspreiding en nieuwe varianten te monitoren, het waarborgen van de werking van de interne markt, en het tonen van mondiaal leiderschap en internationale solidariteit.

Dit voorstel gaat in op het succes van de EU-vaccinatiestrategie ten aanzien van de vooraankoop van de benodigde hoeveelheid vaccins. Het signaleert dat vaccinatiestrategieën tussen lidstaten verschillen, maar benadrukt het belang van een snellere en efficiëntere vaccinatie in alle lidstaten. De Europese Commissie wil lidstaten hierbij ondersteunen, onder andere door te zorgen voor meer duidelijkheid omtrent de levering van de vaccins en door te zorgen voor voldoende medische hulpmiddelen, benodigd voor het vaccinatieproces. Ook onderstreept de Commissie het belang van wederzijdse erkenning van vaccinatie, mede gelet op de noodzaak tot het monitoren van mogelijke neveneffecten. Tegelijk wordt aangegeven dat het gebruik van vaccincertificaten voor andere doeleinden dan gezondheidsbescherming te voorbarig is, dit geldt ook voor grensoverschrijdend gebruik van vaccinatiecertificaten. Met betrekking tot het opvoeren van testen en sequencing roept de Commissie lidstaten op sequencing te verhogen naar 5 tot 10% van alle positieve samples. Tevens benadrukt de Commissie het belang van vrij verkeer van personen, goederen en diensten in de Interne Markt in het voorstel. De Europese Commissie benadrukt verder het belang van internationale solidariteit en bevestigt de steun aan COVAX als leidend instrument voor de toegang tot vaccins voor lage en middeninkomenslanden. De Europese Commissie initieert een EU-mechanisme voor het delen van vaccins met partnerlanden op de kortere termijn. Met dit coördinerend mechanisme kan het toekomstig surplus aan vaccins in de EU efficiënt kan worden ingezet voor derde landen, indien mogelijk via de COVAX-faciliteit.

De kabinetsappreciatie vervangt omwille van de snelheid het reguliere BNC-fiche.

Nederland kan zich op hoofdlijnen vinden in deze Commissiemededeling. Het kabinet ziet het belang van het snel uitrollen van de vaccinatiecampagne. De Nederlandse doelstellingen zijn breder dan de specifieke door de CIE gestelde kwantitatieve doelstellingen. De Nederlandse vaccinatiestrategie zet in op het voorkomen van zoveel mogelijk druk op de gezondheidszorg. Ten aanzien van de vaccinatiecertificaten is het tijdsplan ambitieus. Het kabinet onderschrijft dat over het gebruik van vaccinatiecertificaten en de mogelijke inzet hiervan voor andere doeleinden dan de volksgezondheid eerst een nationale wegging moet worden gemaakt. In Nederland heeft hiertoe de Gezondheidsraad op 4 februari jl. een advies uitgebracht met ethische en juridische afwegingen over vaccinatie en vaccinatiebewijzen. Er bestaan meerdere Europese adviezen over het aantal random geselecteerde monsters per week voor sequencing. Om te komen tot een hogere en duurzame capaciteit schaal het RIVM momenteel het aantal monsters op, waarbij moet worden gezegd dat de door de Commissie gestelde target van 5-10% van alle positieve samples op dit moment niet realistisch is. Nederland acht het waarborgen van de interne markt van groot belang. Het kabinet staat voorzichtig positief tegenover het initiatief om een

CoCo nr. 6 d.d. 9 februari 2021

EU Vaccine Sharing Mechanisme op te zetten in samenwerking met de lidstaten en pleit voor een nauwe samenwerking met COVAX.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland kan instemmen met de Commissiemededeling over Eén verenigd front tegen COVID-19. Tevens concludeerde de Coördinatie Commissie dat zij kan instemmen met de kabinetsappreciatie over genoemde mededeling en dat deze, na goedkeuring door de ministerraad, aan de Tweede en Eerste Kamer kan worden doorgeleid.